

A l'article del DCEC no s'han fet aportacions de valor: Malkiel afegeix alguna dada escadussera a les que cito (RLiR xxiv, 247-8) de *sonce*, insistint sonsament (a base d'una cita isolada del S. xvii) que el mot significa realment 'insuls'; el P. Sarmiento diu que en el gall. de Pontevedra es pronuncia *sondo*: aquesta θ i les zz sonores del val. són nova confirmació del caràcter de creació expressiva i manca de relació amb INSULSUS; sens dubte, tot confirmant que vol dir «inútil» (*cosa sonza*), diu que també pot significar «soso» quan s'aplica a un aliment (*Cat. V. Gall.*, 187v.). En basc *zozo* es troba en tots els dialectes (llevat del biscaí) i sempre amb el sentit de «tonto, idiota, bobo, estúpido, imbècil», si bé també l'usen com a nom de moixó, 'tord, merla' (això fins a Bisc.), d'on el cpt. *gaztela-zozo* o *araba-zozo* 'estornell' (pròpiament 'tord de Castella o d'Àlaba') (Azkue).

A les formes cast. amb variant consonàntica afegim el xilè *achunchar* «correr, avergonzar» (Desiderio Lizana, *Cómo se canta la poesía pop.*, p. 50), *achunchar-se* «avergonzarse, correrse» en el glossari que Guzmán Maturana posa a la seva novella del roto *Don Pancho Garuya*.

DERIV.: *Sonsera* [Lab.]. *Sonsàs* [Lab.]. *Sonseria* [Belv.]. *Sonsejar*. *Sonsotera*. *Ensonsit* 'acovardit, mancat de coratge' a Valls (*AlcM*). De fet jo només ho coneix amb x (tal com en les citades formes xilenes). El Dr. Roig, coautor del *Dicc. de Medicina* Corachan, em deia que a Reus *əççuyçit* s'usa per al malalt ensopit (per la febre etc.) (1933); «lo temps està *əççuyçit*» 'mig ennuvolat' Vilosell (1936); «el passatger *enxonxit* creia trobar-se en aquell moment del matí que entra el criat i, obrint els finestrons, li dona el bon dia», Noller (*Vilaniu*, cap. i, ed. O. C., p. 14). I com a verb personal, parlant de temps xafogós: «un sol de claror malaltissa i cremosa ---, una nuvolada espessa i negrosa tapava mig horitzó; a la sinistra resplendor d'aquells darrers raigs de sol, tot callava, tot *s'enxonxia*: no es veia ---», Oller (O. C. xi, 57.5f.).

Sonsonet, del cast. *sonsonete* (derivat parasintètic de *son* 'so'): mot útil amb el qual em sentiria indulgent (almenys en terminologia literària i lingüística) si és verament català, però no em consta *Sonsònia*, V. *samfaina* *Sonsuga*, V. *sang* i *samaru*

SONTA, 'solatge', mot comarcal valencià, de probable origen àrabic: hi ha proves incompletes que un mot *zunta* va designar una faixa o casquet de cuiro a l'àrab d'Espanya i Nord d'Àfrica, coses amb les quals es pogué comparar una capa de líquid vinós.

La primera informació del mot figura en una nota publicada en *BDLC* x (1918) sobre una enquesta d'AMAlcover; crec que ve d'aquesta també l'article d'*AlcM* atribuint *sóna* «mares del vi, solatge» a Benilloba (Alcoi) i *sómia* a St. Martí SG: això és estrany, no sols perquè una *m* és difícil que es pugui trobar davant *t* en un parlar popular català d'enlloc, sinó perquè aqueixa abreviatura correspondria a un poble del Penedès i totes les dades del mot vénen del valencià:

imagino que hi ha error de lectura d'una nota ms. d'AMAlcover i que es deu tractar d'algun poble valencià de la rodalia a la qual pertanyen totes les altres dades del mot (St. Pere d'Albaida, St. Joan d'Alacant, St. Vicent del Raspeig).

Altrament la primera informació segura que tinguem d'aquest mot, la vaig rebre d'una enquesta feta: per J. Giner i March, a la Font de la Figuera, sobre els mots del vocabulari de la vinya (comunicada pel setembre de 1957); cf. altres dades que n'he extret a *PI-NYOL*, *PISAR*, *SÒL*, *XAFAR* etc. A Ontinyent, el 1962, jo també vaig sentir la *sóna* amb el significat de 'solatge del vi', i com a cosa semblant a *farga*; Giner detalla, segons els seus informants de la Font de la Figuera: «*sóna* és la farga, altre mot estrany per a mi. Me l'expliquen així: el most conté el suc dels raïms i part de la molla o carn del raïm (independentment de la *vrisa*): aquest mot és el líquid que s'obté després de premsada la brisa, el qual most després del bull de la fermentació s'ha d'assolar, i quan s'assola el vi, el solatge que es forma es diu *sóna*: d'un aspecte atxocolatat. La *sóna*, després d'extreta, quan es buida la pipa o tonell, és assecada i es ven, formant el que en cast. en diuen el *tártaro*; la *sóna*, però, conté altres substàncies a més d'àcid tartàric; el most, en efecte, a més del suc del raïm conté una part de molla, esmicolada per la premsada i en suspensió en el líquid que ha de fermentar».

El mot no pertany a l'àrab ben conegut ni té arrel pròpiament àrabiga. Però Dozy (*Suppl.* i, 607) documenta a Egipte (*Les Noms des Vêtements chez les arabes*, 198; 1001 *Nits*; Defrémery) un mot *zunf* sense vocalitzar, però és natural que sigui *zunf* com sigui que *zunfa* consta amb el sentit de 'correa de cuiro', «açote» en el granadí *Palc*. Més conegut, per diverses fonts àrabis és *zunnâr* 'cintura', manlleu del grec *ζωνάριον*, diminutiu de *ζώνη* 'cintura'. Aquest mot grec tan conegut va passar al llatí, on es documenta copiosament des dels clàssics, no sols *zona* (Plaute, Catul, Ovidi ---) sinó també *zonatim* «en cercle, en tournant» (Lucili), *zonula* 'cinyell' [Catul], *zonalis*, *zonarius*. Un ll. *zonatum hauria donat *zuna*, que seria la forma de plural fracte, que normalment correspondria a un singular *zunfa*. Doncs, si aquest es va usar a Espanya amb un sentit com 'tira, franja, o faixa' de 'cuiro' (docs. quasi iguals a les que ens documenten *Palc* i Boqtor), és versemblant que això es vagi aplicar a la capa de solatge, comparant-la a una franja o a un casquet que cobreix el fons de l'atuell, com un casquet cobreix el cap. Per a àr. z- > cat. ç-, veg. *EntreDL* III, 161.

Sony (*AlcM*), si és real, no interessa: Casinos és un poble voltat pel domini castellà (pronúncia barrejada d'un treballador bilingüe) *Sonyaguera*, *sonyejar*, *sonyera*, V. *son* *Sop 'xop' no existeix (no en Lab. 1840-88, invenció d'un pobre plumífer de Salvat) *Fer sop 'topar-se' (Ant. Cayrol, *La Set de la terra*, p. 20; *Cont. Cerd.*, 71), de *ensopegar* x *top(ar)*